

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 144/2022-14

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Laššákovej a sudcov Petra Molnára a Ľuboša Szigetiho (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky **FL Company, s. r. o.**, IČO 51 079 356, Palisády 735/55, Bratislava, zastúpenej advokátskou kanceláriou Podhorský & Partners, s. r. o., Ventúrska 1, Bratislava, v mene ktorej koná advokát JUDr. Patrik Podhorský, PhD., LL.M., proti uzneseniam Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 74S/46/2021 z 11. októbra 2021 a zo 16. novembra 2021 a postupu, ktorý ich vydaniu predchádzal, takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť a skutkový stav veci

1. Ústavnému súdu bola 25. januára 2022 doručená ústavná sťažnosť sťažovateľky, ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozhodnutiami všeobecného súdu označenými v záhlaví tohto uznesenia, ktoré navrhuje zrušiť a vrátiť vec krajskému súdu na ďalšie konanie.
2. Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovateľka správnu žalobou napadla rozhodnutie Finančného riaditeľstva Slovenskej republiky zo 16. júna 2021, ktorým bolo potvrdené rozhodnutie Daňového úradu Banská Bystrica z 5. marca 2020 o vyrubení rozdielu dane z pridanej hodnoty v sume 36 672 eur za zdaňovacie obdobie august 2018.
5. Krajský súd výzvou z 19. augusta 2021 vyzval sťažovateľku na úhradu súdneho poplatku za správnu žalobu v sume 35 eur v lehote 10 dní od doručenia výzvy s poučením o následkoch v prípade nezaplatenia súdneho poplatku v stanovenej lehote. Prílohu výzvy tvoril platobný predpis, z ktorého vyplýva okrem iného upozornenie, že v prípade platby prevodom z účtu v banke je potrebné uviesť správny variabilný symbol, pretože v prípade uvedenia nesprávneho variabilného symbolu bude platba vrátená platiteľovi. Výzva na úhradu poplatku spolu s platobným predpisom bola právnomu zástupcovi sťažovateľky doručená 30. augusta 2021.

6. Sťažovateľka tvrdí, že predmetnú platbu uhradila 7. septembra 2021, teda počas plynutia lehoty na jej úhradu. Dňa 13. septembra 2021 bola sťažovateľke pripísaná na účet suma 35 eur označená ako vrátenie poplatku, ktorú sťažovateľka nevedela stotožniť s konkrétnym konaním. Následnou kontrolou sťažovateľka zistila, že ňou vykonaná pôvodná platba súdneho poplatku bola označená nesprávnym variabilným symbolom, keď posledná číslica bola uvedená nesprávne.

7. Krajský súd, konajúci vyšším súdnym úradníkom, vydal napadnuté uznesenie z 11. októbra 2021, ktorým zastavil konanie o správnej žalobe pre nezaplatenie súdneho poplatku za správnu žalobu v stanovenej lehote. Z odôvodnenia vyplýva, že „*Lustráciou v systéme Register – Podateľňa Krajského súdu v Banskej Bystrici bolo zistené, že žalobca súdny poplatok v predmetnej veci na základe výzvy súdu zo dňa 19.08.2021 v súdom stanovenej lehote nezaplatil*“.

8. Proti tomuto uzneseniu podala sťažovateľka sťažnosť, uhradila súdny poplatok 28. októbra 2021 a k sťažnosti priložila doklad preukazujúci túto platbu. V sťažnosti argumentovala tým, že súdny poplatok uhradila 28. októbra 2021, teda ešte pred právoplatnosťou uznesenia o zastavení konania a v lehote na podanie odvolania, poplatková povinnosť v čase jej splnenia teda trvala, a preto nie je daný dôvod na zastavenie konania.

9. Krajský súd konajúci sudcom uznesením zo 16. novembra 2021 zamietol sťažnosť sťažovateľky ako nedôvodnú s odôvodnením, že v určenej lehote (do 10. septembra 2021, pozn.) nebol súdny poplatok zaplatený.

Krajský súd poukázal na to, že s účinnosťou od 1. júla 2017 bol novelizovaný § 10 ods. 3 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdnych poplatkoch“), čím došlo k zmene predchádzajúcej právnej úpravy tak, že je potrebné súdny poplatok uhradiť v stanovenej lehote a zákon už ako dôvod zrušenia uznesenia o zastavení konania z dôvodu dodatočného zaplatenia poplatku v lehote na podanie opravného prostriedku nepripúšťa.

Argumentáciu sťažovateľky o tom, že jej poplatková povinnosť trvá až do právoplatného rozhodnutia o zastavení konania, odmietol ako nevýznamnú pre rozhodnutie veci.

Krajský súd ďalej uviedol, že žalobca bol poučený, že ak nebude súdny poplatok uhradený v určenej lehote, súd konanie zastaví, a osobitne ešte, že iná lehota na zaplatenie súdneho poplatku nebude k dispozícii. Súd zároveň žalobcu poučil, že uznesenie o zastavení konania pre nezaplatenie súdneho poplatku môže súd zrušiť, len ak sa preukáže, že súdny poplatok bol zaplatený v lehote alebo z dôvodov uvedených v § 10 ods. 2 zákona o súdnych poplatkoch. Zároveň správny súd poučil žalobcu, že v sťažnosti proti rozhodnutiu o zastavení konania nemožno namietat' skutočnosť, ktoré nastanú po uplynutí lehoty na zaplatenie súdneho poplatku.

Krajský súd považoval za nesporné, že posledným dňom na zaplatenie súdneho poplatku bol 10. september 2021 a žalobca súdny poplatok zaplatil až 28. októbra 2021. Nezaplatením súdneho poplatku v lehote určenej súdom vznikol dôvod podľa § 10 ods. 1 zákona o súdnych poplatkoch, kedy súd musí konanie zastaviť. Neskoršie zaplatenie súdneho poplatku nemá žiadny vplyv na povinnosť súdu konanie zastaviť. Sťažnosti žalobcu by bolo možné vyhovieť, len ak by bol daný dôvod uvedený v § 10 ods. 2 alebo 3 zákona o súdnych poplatkoch, žalobca však existenciu žiadneho z týchto dôvodov neuviedol a nenamietal.

II. Sťažnostná argumentácia

10. Sťažovateľka ústavnou sťažnosťou namieta, že krajský súd sa pri posudzovaní úhrady súdneho poplatku obmedzil na konštatovanie neuhradenia poplatku v lehote, avšak vôbec sa nezaoberal skutočnosťou, či počas plynutia lehoty na úhradu bol poplatok sťažovateľkou skutočne uhradený. Zastáva názor, že jej pôvodnú platbu napriek nesprávnemu koncovému číslu variabilného symbolu bolo možné priradiť na základe ostatných uvedených údajov, najmä vzhľadom na špecifický a konštantný symbol bola dostatočne identifikovateľná. Sťažovateľka tiež namieta nedostatok dôvodov vo vzťahu k tomu, akú lustráciu platieb krajský súd vykonal, kedy a za aké obdobie. Sťažovateľka je presvedčená, že včasnú realizáciu platby preukázala a krajský súd zastavením konania porušil jej právo na súdnu ochranu a spravodlivý proces. Prístup krajského súdu považuje za tak formalistický, že založil odmietnutie spravodlivosti.

III. Predbežné prerokovanie sťažnosti

III.1. K napadnutému uzneseniu z 11. októbra 2021:

11. Proti napadnutému uzneseniu o zastavení konania, ktoré vydal vyšší súdny úradník, bola sťažovateľka oprávnená podať sťažnosť, čo aj využila. Sťažnosť tak predstavovala účinný prostriedok, prostredníctvom ktorého krajský súd poskytoval ochranu právam, ktorých porušenie sťažovateľka namieta v ústavnej sťažnosti. Je tak naplnená ústavná podmienka pre aktiváciu princípu subsidiarity podľa čl. 127 ods. 1 ústavy („ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“), ktorá ústavnému súdu odníma právomoc konať a rozhodovať o ochrane označených práv napadnutým uznesením krajského súdu z 11. októbra 2021.

12. Preto ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľky v tejto časti odmietol pre nedostatok svojej právomoci na jej prerokovanie podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

III.2. K napadnutému uzneseniu zo 16. novembra 2021:

13. Podstatou sťažnosti je namietané formalistické posúdenie uhradenia súdneho poplatku s chybnou uvedenou koncovou číslicou variabilného symbolu a nedostatok dôvodov napadnutého uznesenia vo vzťahu k lustrácii uskutočnenej platby.

14. Ústavný súd pripomína, že nie je súdom vyššej inštancie rozhodujúcim o opravných prostriedkoch v rámci sústavy všeobecných súdov. Do právomoci ústavného súdu v konaní podľa čl. 127 ústavy však patrí kontrola zlučiteľnosti účinkov interpretácie a aplikácie právnych noriem súdmi s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách.

15. Arbitrárnosť a zjavná neodôvodnenosť rozhodnutí všeobecných súdov je najčastejšie daná rozporom súvislostí ich právnych argumentov a skutkových okolností prerokovaných prípadov s pravidlami formálnej logiky alebo absenciou jasných a zrozumiteľných odpovedí na všetky

právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04).

16. Ústavný súd konštantne judikuje, že v konaní pred ústavným súdom môžu byť sťažovateľom účinne nastolené len tie námietky a právna argumentácia, ktoré už boli uplatnené v konaní o opravnom prostriedku, čím by sa stali predmetom skúmania a vysporiadania sa s nimi všeobecným súdom v konaní o opravnom prostriedku. Vo vzťahu k novonastolenej argumentácii až v konaní pred ústavným súdom nie je možné uvažovať o vyčerpaní opravných prostriedkov, ktoré má sťažovateľ k dispozícii, čo také námietky činí neprípustnými v konaní pred ústavným súdom.

17. V súvislosti s uvedeným je potrebné poukázať na to, že sťažovateľka vo svojej sťažnosti, ktorá bola napadnutým uznesením zamietnutá, argumentovala dodatočnou úhradou poplatku v lehote na podanie odvolania (sťažnosti, pozn.), s čím zákon o súdnych poplatkoch spájal zrušenie uznesenia o zastavení konania do 1. júla 2017. V konaní pred všeobecným súdom nebolo sporným, že v určenej lehote na zaplatenie poplatku tento zaplatený nebol. V ústavnej sťažnosti dochádza k významnému posunu, keď sťažovateľka tvrdí, že poplatok v stanovenej lehote uhradila s nesprávnym variabilným symbolom, a poukazuje na formalistický prístup krajského súdu pri hodnotení tejto platby. Ústavný súd nevidí dôvod, pre ktorý by sťažovateľka v prípade reálnej úhrady poplatku v stanovenej lehote (hoc aj s nesprávnym číslom, pozn.) túto skutočnosť neuviedla v sťažnosti proti uzneseniu vyššieho súdneho úradníka o zastavení konania. Táto námietka z dôvodu jej nevyčerpania v konaní pred krajským súdom rozhodujúcim o jej sťažnosti nemôže byť účinne uplatnená ani v konaní pred ústavným súdom.

18. Nad rámec uvedeného ústavný súd dodáva, že advokát je povinný poskytovať právne služby s riadnou odbornou starostlivosťou, kam možno zaradiť aj kontrolu správnosti variabilného symbolu pri zadávaní pokynu pre platbu súdneho poplatku či včasné preskúmanie vrátenia súdneho poplatku, jeho dôvod a identifikáciu. Pre prípad pochybenia, ktoré je v každej ľudskej činnosti občasne prítomné, je jeho zodpovednosť za škodu pokrytá povinným zmluvným poistením.

19. Ústavný súd preto uzatvára, že nezistil taký výklad a aplikáciu relevantných právnych ustanovení, ktorých účinky by boli nezlučiteľné s označenými právami sťažovateľky alebo ktoré by popierali samotný obsah a zmysel aplikovaných noriem. Krajský súd ústavne akceptovateľným spôsobom odôvodnil v súlade s konštantnou judikatúrou, že vo veci sťažovateľky neboli naplnené podmienky pre zrušenie uznesenia o zastavení konania pre nezaplatenie poplatku, ako aj to, že na oneskorenú úhradu nemohol prihliadať.

20. Z uvedených dôvodov ústavný súd konštatuje, že medzi napadnutým uznesením a označenými právami sťažovateľky nezistil takú príčinnú súvislosť, ktorá by signalizovala možnosť vyslovenia ich porušenia po prípadnom prijatí sťažnosti na ďalšie konanie, a preto odmietol ústavnú sťažnosť v tejto časti ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 30. marca 2022

Jana Laššáková
predsedníčka senátu